

คำนิยาม

แรงงานในระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางสังคมจากการทำงานได้แก่

- 1) ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น
- 2) ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ
- 3) ลูกจ้างกองทุนสงเคราะห์ตามพรบ.โรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550
- 4) ลูกจ้างของรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- 5) ลูกจ้างที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน
- 6) ผู้มีงานทำที่ประกันตนตาม พรบ. ประกันสังคม มาตรา 33, 39 และ 40

แรงงานนอกระบบ หมายถึง ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง หรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงานเช่นเดียวกับแรงงานในระบบ

ผู้มีงานทำ หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้าง เงินเดือนหรือค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินหรือสิ่งของ รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้รับค่าจ้าง เงินเดือน หรือค่าตอบแทนเนื่องจากทำงานในวิสาหกิจ หรือไร่นาของครัวเรือน

อาชีพ หมายถึง ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ การจัดจำแนกประเภทอาชีพใช้ตาม International Standard Classification of Occupation (ISCO – 08) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)

อุตสาหกรรม หมายถึง ประเภทของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการโดยสถานประกอบการ ที่บุคคลนั้นกำลังทำงานอยู่ หรือประเภทของธุรกิจ ซึ่งบุคคลนั้นได้ดำเนินการ อยู่ในสัปดาห์แห่งการสำรวจ การจัดจำแนกประเภท อุตสาหกรรม ใช้ตาม Thailand Standard Industrial Classification, (TSIC) 2009 ฉบับปรับปรุงโดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สถานภาพการทำงาน หมายถึง สถานะของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ที่ทำงาน หรือธุรกิจ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1) **นายจ้าง** หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองเพื่อหวังผลกำไร หรือส่วนแบ่ง และได้จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง

2) **ทำงานส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง** หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง โดยลำพังผู้เดียว หรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วยเพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และไม่ได้จ้างลูกจ้างแต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือน หรือ ผู้ฝึกงานมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ

3) **ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง** หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ในไร่นาเกษตร หรือในธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน

4) **ลูกจ้าง** หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยได้รับค่าจ้างเป็น รายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายชิ้น หรือเหมาจ่าย ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน อาจจะเป็นเงิน หรือสิ่งของ ลูกจ้าง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท

4.1) **ลูกจ้างรัฐบาล** หมายถึง ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนลูกจ้างประจำ และชั่วคราวของรัฐบาล

4.2) **ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ** หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

4.3) ลูกจ้างเอกชน หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับเอกชน หรือธุรกิจของเอกชน รวมทั้งผู้ที่รับจ้างทำงานบ้าน

5) **การรวมกลุ่ม** หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงานโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพึ่งตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการกำหนดการทำงานทุกขั้นตอนไม่ว่าเป็นการลงทุน การขาย งานอื่น ๆ ของกิจการที่ทำ ตลอดจนการแบ่งรายได้ ให้แก่ สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมกลุ่มดังกล่าวอาจ จัดทะเบียนจัดตั้งในรูปของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้)

ชั่วโมงทำงาน หมายถึง จำนวนชั่วโมงทำงานของอาชีพหลักที่ทำในสัปดาห์แห่งการสำรวจ สำหรับผู้ที่มิงานประจำซึ่งไม่ได้ทำงาน ในสัปดาห์แห่งการสำรวจให้บันทึกจำนวนชั่วโมงเป็น 0 ชั่วโมง

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ จำแนกการศึกษาตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ ดังนี้

- 1) **ไม่มีการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่ไม่เคยเข้าศึกษาในโรงเรียน หรือไม่เคยได้รับการศึกษา
- 2) **ต่ำกว่าประถมศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิม
- 3) **ประถมศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
- 4) **มัธยมศึกษาตอนต้น** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.3 ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
- 5) **มัธยมศึกษาตอนปลาย** ประกอบด้วย
 - 5.1) **สายสามัญ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.6 ม.ศ.5 หรือ ม.8 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
 - 5.2) **อาชีวศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาหรือวิชาชีพที่เรียนต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า โดยมีหลักสูตรไม่เกิน 3 ปี และไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
 - 5.3) **วิชาการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภท วิชาการศึกษา (การฝึกหัดครู) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า
- 6) **อุดมศึกษา**
 - 6.1) **สายวิชาการ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาหรือสายวิชาการ โดยได้รับวุฒิปัตถะระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท เอก
 - 6.2) **สายวิชาชีพ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา หรือ สายวิชาชีพที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือเทียบเท่าอนุปริญญา ปริญญาตรี
 - 6.3) **สายวิชาการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา และได้รับประกาศนียบัตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี
- 7) **อาชีวศึกษาระยะสั้น** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาหรือการฝึกอบรม ประเภทอาชีวศึกษาที่มีหลักสูตรไม่เกิน 1 ปี และได้รับประกาศนียบัตรหรือใบรับรองเมื่อสำเร็จ การศึกษาพื้นความรู้ของผู้เข้าเรียนได้กำหนดให้แตกต่างตามวิชาเฉพาะแต่ละอย่างที่เรียน แต่อย่างต่ำต้องจบประมปีที 4 หรือเทียบเท่า
- 8) **อื่น ๆ** หมายถึง บุคคลที่ สำเร็จการศึกษาที่ไม่สามารถเทียบชั้นได้